

Een bijzondere pijpenkop uit Arkel

Peter von Hout

Tijdens het schrijven van een artikel over "Pijpenkoppen" voor het blad van de Historische Vereniging Arkel en Rietveld werd ik geconfronteerd met een bijzondere klei pijp. Deze klei pijp was ooit door een klein meisje op de volkstuin van haar grootvader gevonden. Het overgebleven kopfragment heeft een hoogte van 38 mm. Wegens het ontbreken van een hiel hebben we geen aanwijzing over de mogelijke pijpenmaker. Ook zijn er geen vergelijkbare exemplaren bekend.

Op de linkerkant van de klei pijp staat een drinkende en rokende man afgewisseld met (tabaks)bladen. Op de rechterkant van de klei pijp staat een vrouw met in haar hand een bloem en een klei pijp. Ook op deze zijde staan (tabaks)bladen.

Gelet op de vorm van de kop moet deze pijp in het derde kwart van de 17de eeuw gedateerd worden.

De versiering van de klei pijp is matig tot slecht. Gezien de vondstlocatie en de matige afwerking van de versiering, wordt aangenomen dat de klei pijp in Gorinchem is vervaardigd. In deze stad werden immers op grote schaal "groffe" klei pijpen gemaakt.

Met dank aan Martin van Veen (fotografie) en Marjolein van Linstee voor het in bruikleen geven van de pijpenkop.

- 1a.
- 1b. Arkel
- 2a. Langgerekt dubbelconisch
- 2b. Drinkende en rokende man /
vrouw met bloem en klei pijp
- 2c.
- 2d.
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde
ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1650-1675
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto achterzijde ketelopening

Literatuur

- [1] Meulen, J. van der e.a., 1992. Tabakspijprijverheid in Gorinchem; een inventaris van de pijpenmakers en hun producten gedurende een periode van 200 jaar. Leiden.
- [2] Duco, D.H., 1987. De Nederlandse kleipijp; handboek voor dateren en determineren. Leiden.